

Afzender: NBS-secretariaat,
Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal

GRATIS infoblad • verschijnt driemaandelijks • EDITIE FEBRUARI 2023
v.u.: Ludo Royen, Vliermaal

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afgiftekantoor Hasselt • P508286

Fruit-wijzer

Editie 2023-1

de nieuwe naam van
Hoogstamnieuws

Vereniging voor pomologie, fruittuin-,
boomgaard- en landschapsbeheer

Voorwoord

Zoals je ziet is onze klassieke nieuwsbrief ‘Hoogstamnieuws’ sinds deze editie in een nieuw jasje gestoken. De titel was stilaan aan een opfrisbeurt toe, omdat meer en meer lezers ook met vragen over de fruittuin en kleinfruit zaten. Vandaar wilden we onze visie verbreden tot fruit, zowel binnen als buiten de (hoogstam)boomgaard.

Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad, maar eindelijk is het zover: we hebben een nieuwe naam voor de nieuwsbrief gekozen. Hierbij zijn we zeker niet over een nacht ijs gegaan. Aan de hand van een ruime bevraging hebben we voor de nieuwe naam **Fruit-Wijzer** geopteerd, die je zal wegwijzen in het brede fruitgebeuren.

Vanzelfsprekend zal de (hoogstam)boomgaard met al zijn eigenheden een wezenlijk deel van onze werking en publicaties blijven uitmaken, maar ook thema's rond kleinfruit gaan meer aan bod komen.

We verruimen onze blik, gaande van de boomgaard, naar alles wat met (inheems) fruit te maken heeft. Zo zullen zowel fruit als erfgoed, fruitgebruiken, kleinfruitvariëteiten,... aan bod komen en zullen we wat vaker mogelijkheden bespreken om op (zeer) kleine oppervlaktes toch eigen fruit te kunnen telen.

Af en toe kun je ook een fruitbeschrijving verwachten, om te helpen bij het kiezen van variëteiten die helemaal op je wensen aansluiten of wat dacht je van creatieve ideeën om fruit in gerechten of knutselwerken te steken? Natuurlijk dient de **Fruit-Wijzer** ook om je op de hoogte te houden van het reilen en zeilen binnen de Boomgaardenstichting.

De **Fruit-Wijzer** wil in de eerste plaats een aanknooppunt zijn voor onze activiteiten of voor fruit tout court. We hopen dat hij jullie allemaal een beetje Fruit-Wijzer kan maken.

Pomologia

Ook Pomologia, het ledenblad van de Boomgaardenstichting, zal een nieuwe look krijgen, waarvan we graag al een tipje van de sluier lichten. Pomologia verschijnt 4 maal per jaar en is dé publicatie voor onze leden.

Benieuwd naar meer? Word lid vóór eind februari en je krijgt de eerste editie van 2023 in maart in de bus geworpen.

Lid worden kan door € 25 (€ 30 buiten België of bij facturatie) te storten op rekeningnummer BE65 4518 5253 9196 met als vermelding 'lidgeld 2023'.

Word NBS-vrijwilliger

Drag je een warm hart toe aan de Boomgaardenstichting en wil je graag wat meer voor ons betekenen? Meld je dan nu aan als vrijwilliger! We zijn steeds op zoek naar nieuwe mensen om ons team te versterken.

Zoals je ongetwijfeld al weet, organiseren wij jaarlijks heel wat (kleine en grote) activiteiten. Voor onze evenementen zoals de KERS® en de Nationale Fruittentoonstelling zijn een extra paar handen en een knappe kop altijd welkom. Zowel voor het opbouwen, afbreken als bemannen van de standen zoeken we nog vrijwilligers. Ook voor praktijklessen en kleinere activiteiten mag je ons contacteren.

Ben je gemotiveerd om ons af een toe een handje te helpen? Neem dan zeker contact op via info@boomgaardenstichting.be.

Uitverkoop Plantactie

Met de lente in aantocht loopt de jaarlijkse NBS-plantactie stilaan ten einde. Maar niet getreurd, want we eindigen dit seizoen in schoonheid. Op 18 en 25 maart heten we jullie van harte welkom op onze jaarlijkse uitverkoop.

Vooraf voor de fruittuin hebben wij nog een groot aanbod beschikbaar. Ontdek ons ruim assortiment klein-fruit, waaronder verscheidene bessen, kiwi(bes), frambozen, vijgen, ... We hebben zowel een aanbod in pot als met naakte wortel ter beschikking.

We hebben eveneens nog een mooi aantal struiken en halfstamfruitbomen op voorraad.

Uitzonderlijk resten er ons nog dwerg- en leivormen, alsook enkele treuriepen (*Ulmus glabra* 'Pendula mauro'). Deze bomen zijn een waar genot voor het oog en verdienen zeker een plekje in de tuin van een liefhebber.

Op de uitverkoopdagen kun je bij ons genieten van kortingen tot wel 30 %. Kom dus zeker nog eens een kijkje nemen en wie weet vind je de bomen van je dromen!

Uitverkoopdagen

18 en 25 maart • 10 - 13 u

Boschelstraat 21

3724 Vliermaal

Kleinfruit beschermen tegen lentenachtvorst

Bomen worden vaak beschermd tegen lentenachtvorst. We kalken ze wit, in plantages staan er honderden vuurkorven tussen de laagstammen, ze worden vochtig gehouden, ... maar wat met ons kleinfruit? Dat lijdt immers ook onder nachtvorst!

We kunnen alvast starten met het belangrijkste advies dat we aan iedereen kunnen meegeven: bezint eer ge begint. Wanneer je kleinfruit aankoopt, kun je even controleren of de variëteit goed bestand is tegen late vorst. Is dit niet het geval, dan kies je er best voor om deze aan te planten op een beschutte plaats in de tuin, naast een scheiding of andere bomen/struiken.

Over het algemeen raden we aan om de bodem onder het kleinfruit zo natuurlijk mogelijk te houden in de winter. Hou het gras kort of laat er geen gras onder groeien. Laat de ruimte vrij van grondbeddekking, want deze verhindert een correcte warmteopname en -afgifte. Als de warmte in de bodem wordt gehouden, loop je risico dat de struiken te snel uit hun winterrust komen.

Wil je toch werken met een mulchlaag (die heeft zeker in de zomer veel nut), wacht dan tot na de bloei. Bij vroegbloeiers kun je best wachten met snoeien tot ze uitgebloeid zijn, zo voorkom je eveneens een te vroege uitloop.

Is de lentenachtvorst uiteindelijk toch daar, dan kun je de planten nog isoleren. Bedek ze 's nachts met een vliesdoek, zodat ze beschermd zijn tegen de ergste koude. Eventueel kun je ook met plastic of noppenfolie werken. Denk er wel steeds aan om de bedekking 's morgens van de planten te halen.

Bij planten in pot kun je best de pot van de nodige isolatie voorzien. De wortels hiervan bevinden zich immers boven de grond en zijn dus gevoeliger voor vorstschade. Werk hier best met noppenfolie of een dikke deken. Als je kan, zet je deze liefst vorstvrij binnen.

Natuurlijk evenwicht stimuleren

Je hebt een boomgaard aangelegd met bomen die je een heel seizoen lang van fruit voorzien. Er staat een mooie haag rond, er zijn bloemen aangeplant om bestuivers aan te trekken - de ideale boomgaard. En toch mist er nog iets: het natuurlijk evenwicht.

Over het algemeen komt het met dat natuurlijk evenwicht in een onbespoten hoogstamboomgaard na enkele jaren vanzelf in orde. Er zullen schadelijken opdagen in de boomgaard en die zorgen dan weer voor nuttigen die hierin een smakelijke prooi zien. Dit vraagt echter tijd. Toch kunnen we de natuur een handje helpen door de boomgaard zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de nuttigen.

Er zijn verschillende mogelijkheden om nuttigen in de boomgaard te krijgen, waaronder bijvoorbeeld het uitzetten van roofmijten of het plaatsen van een bijenkast of hommelnest. Hier leggen we de nadruk echter op de natuurlijke aantrekking.

In een oudere boomgaard is het bijvoorbeeld zeer interessant om een aantal dode bomen te laten staan. Vogels zoals de specht kunnen zich hier goed doen aan rupsen en andere insecten. De gaten die ze achterlaten zijn dan weer welkomme plaatsen voor solitaire bijen.

Vleermuizen en roofvogels zoals de steenuil vinden er hun woonplaats. Ze eten allebei schadelijke insecten op. De steenuil verorbert ook geregeld muizen en maakt gretig gebruik van de hoogte van de boom om zijn prooi op te speuren.

Je kunt voor alle soorten vogels nestkastjes op-hangen (ook hier durft een vleermuis als eens een eigen stek te vinden). Mezen zoeken naar insecten op takken, mussen voeren in de haag insecten aan hun jongen. Lijsters en merels zoeken hun eten op de grond, maar let op, want in de zomer lusten zij ook een kers of appel! Dit kun je voorkomen door een vogelverschrikker in te zetten, zij het met beeld of zij het met geluid.

Veel boomgaardbewoners voelen zich helemaal thuis in oud snoeihout of lang gras. Daarom is het best om niet alles perfect te onderhouden, laat gerust wat hout liggen en het gras staan. Egels zoeken er beschutting en eenmaal zij ontwaken uit hun winterslaap, gaan ze op zoek naar grondbewoners zoals wormen, larven, slakken en rupsen.

Lieveheersbeestjes vinden er ook hun ding, maar een steenhoop kan eveneens een ideale overwinteringsplaats zijn. Eenmaal je ze terug in de boomgaard ziet vliegen, doen ze zich tegoed aan mijten en larven.

Houtstapels, hoog gras en de composthoop zijn ook plaatsen waar spinnen naartoe trekken, er is immers veel prooi te vinden. Als je weet dat 1 spin meer dan 100 prooien per jaar eet en er per hectare meer dan een miljoen spinnen kunnen voorkomen, kun je al snel uitrekenen wat voor invloed zij uitoefenen.

Als je met bladluizen zit, kun je liefst zo snel mogelijk oorwormen aantrekken. Er is niets dat zij liever eten dan bladluizen, larven en eieren van insecten. Dit kun je stimuleren door een oorwormenpotje op te hangen. Bevestig wat hooi in een omgekeerde bloempot en hang dit in de boom. De oorwormen zullen vanzelf hun intrek nemen!

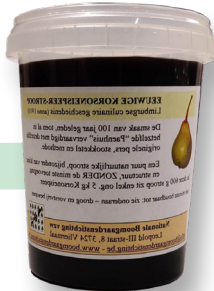

Als je deze stappen volgt, zal je boomgaard in een mum van tijd vol nuttigen zitten die je op weg helpen naar een natuurlijk evenwicht!

Aanbod streekproducten

€ 6

€ 6

€ 3

2 voor € 4

€ 6,50

€ 8,50

Het volledige aanbod vind je op onze website via 'Winkel'

Activiteiten

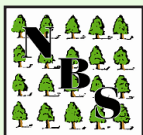
04/03 • Workshop enten van Fruitbomen
ism Tuinhier Oudenburg
 Hovenierstuin Annoeba
 Akkerstraat 54, 8460 Oudenburg
 Welkom vanaf 9u30!

04/03 • Snoeiles theorie en praktijk
ism VELT Brugge
 WZC Engelandale
 Vlamingdam 34, 8000 Brugge
 inschrijven via
beweegt.velt.nu/brugge/7071/snoeilestheorie&praktijk

05/03 • Entles
ism VELT Brugge
 Hoeve Hangerijn
 Gemeeneweideweg-Zuid 113,
 8310 Assebroek
 inschrijven via
beweegt.velt.nu/brugge/7117/entles

17/03 • Basiscursus hoogstamboomgaard
ism RLZH
 Buurthuis Kerkom
 Malendriesstraat 51, 3370 Boutersem
 inschrijven via
rlzh.be/agenda/basiscursus-hoogstamboomgaard

25/03 • Snoei Hoogstamfruitbomen
ism RLD
 Streekhuis Dijleland
 Witte Bomendreef 1,
 3050 Oud-Heverlee
 inschrijven via
rid.be/agenda/cursus-snoei-van-hoogstamfruitbomen

De Fruit-Wijzer is een uitgave van Nationale Boomgaardenstichting vzw Vereniging voor pomologie, fruituin-, boomgaard- en landschapsbeheer
 Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal • ☎ 012 39 11 88 • 📠 012 74 74 38
www.boomgaardenstichting.be • info@boomgaardenstichting.be
 Uitschrijven kan via nbs@boomgaardenstichting.be